

KOOPERATĪVO KRĀJAIZDEVU SABIEDRĪBU DARBĪBA

VISPĀRĪGĀ INFORMĀCIJA

2009. gada laikā kooperatīvo krājaizdevu sabiedrību sarakstā notikušas vairākas strukturālas izmaiņas. Jūlija beigās Finanšu un kapitāla tirgus komisija (turpmāk – Komisija) izsniedza licenci kooperatīvās krājaizdevu sabiedrības darbībai kooperatīvajai krājaizdevu sabiedrībai "AlfaBeta", savukārt oktobrī Komisijā tika iesniegts paziņojums par kooperatīvās krājaizdevu sabiedrības "Vidzemes dukāts" likvidācijas uzsākšanu, un gada beigās Latvijā darbojās 34 kooperatīvās krājaizdevu sabiedrības.

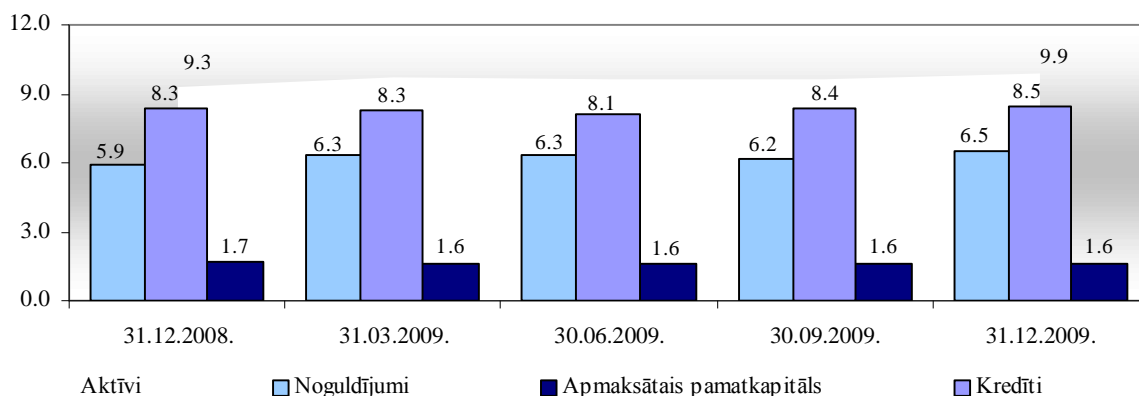
AKTĪVI UN PASĪVI

2009. gada laikā krājaizdevu sabiedrību aktīvu apmērs palielinājās par 565 tūkst. latu jeb 6.1% un decembra beigās sasniedza bija 9.9 milj. latu (0.05% no banku sektora aktīviem) (sk. 1. att.).

1. attēls

KRĀJAIZDEVU SABIEDRĪBU AKTĪVI, KREDĪTI, NOGULDĪJUMI UN APMAKSĀTAIS PAMATKAPITĀLS

(milj. latu)

Krājaizdevu sabiedrību darbības galvenais virziens ir savu biedru kreditēšana. Biedriem izsniegto kredītu atlikums pārskata gada laikā palielinājās par 1.7% un decembra beigās sasniedza 8.5 milj. latu jeb 86% no sabiedrību kopējiem aktīviem. Sabiedrību kredītportfeļa lielāko daļu jeb 62% joprojām veidoja kredīti patērīna preču iegādei, savukārt hipotēku kredīti veidoja 35% (2008. gada beigās – 66% un 30%).

2009. gada beigās sabiedrību kopējā kredītportfelī 22% bija īstermiņa kredīti (līdz vienam gadam), 43% – vidēja termiņa (no viena līdz pieciem gadiem) un 35% – ilgtermiņa kredīti (virs pieciem gadiem) (2008. gada beigās – 22%, 49% un 29%).

Pārskata gada beigās 66.2% no krājaizdevu sabiedrību kredītportfeļa bija novērtēti kā standarta, 30.1% – kā uzraugāmie un 3.7% bija zemstandarta, šaubīgo un zaudēto kredītu kopsumma (2008. gada beigās – 69.1%, 28.3% un 2.6%). Izveidoto speciālo uzkrājumu apmērs

nedrošiem parādiem decembra beigās veidoja 5.1% no kopējā sabiedrību kredītportfeļa (2008. gada beigās – 4.4%).

Lielākais sabiedrību piesaistīto līdzekļu avots ir biedru noguldījumi, un to apmērs pārskata gada laikā palielinājās par 9.8%, līdz decembra beigās sasniedza 6.5 milj. latu jeb 65.6% no visiem sabiedrību pasīviem. Lielākā daļa (83%) no visiem sabiedrību biedru noguldījumiem bija privātpersonu noguldījumi.

Pārskata gada beigās 66% no piesaistīto noguldījumu kopējā apmēra bija noguldījumi ar termiņu līdz vienam gadam, 28% bija vidēja termiņa (no viena līdz pieciem gadiem) un 6% – ilgtermiņa (virs pieciem gadiem) noguldījumi (2008. gada beigās – 80%, 14% un 6%).

2009. gada beigās krājaizdevu sabiedrību kapitāla un rezervju kopsumma joprojām bija 2.1 milj. latu, t.sk. apmaksātais pamatkapitāls – 1.6 milj. latu.

DARBĪBAS RĀDĪTĀJI

2009. gadā krājaizdevu sabiedrības kopā nopelnīja 57.3 tūkst. latu¹ pēc nodokļu nomaksas (2008. gadā – 45.2 tūkst. latu). Pārskata gadu ar peļņu beidza 12 krājaizdevu sabiedrības, savukārt 22 sabiedrību zaudējumi kopā sasniedza 22.3 tūkst. latu.

2009. gadā galvenais krājaizdevu sabiedrību ienākumu avots (74%) bija procentu ienākumi no krājaizdevu sabiedrību biedriem izsniegtajiem kredītiem (2008. gada beigās – 77%), savukārt būtiskākie sabiedrību izdevumu posteņi bija administratīvie izdevumi, procentu izdevumi par noguldījumiem, kā arī izdevumi uzkrājumiem nedrošiem parādiem, kas decembra beigās veidoja attiecīgi 38%, 28% un 23% no kopējiem sabiedrību izdevumiem (2008. gada beigās – 41%, 26% un 23%).

Krājaizdevu sabiedrību kapitāla atdeve (ROE)² pārskata gada beigās bija 2.7%, savukārt aktīvu atdeve (ROA)³ – 0.6% (2008. gada beigās attiecīgi – 2.2% un 0.5%).

Krājaizdevu sabiedrību sektora kapitāla pietiekamības rādītājs decembra beigās bija 21.1% (2008. gada beigās – 23.4%) (noteiktā minimālā kapitāla pietiekamības prasība ir 10%).

¹ Neauditēti dati.

² ROE – peļņas/zaudējumu no gada sākuma attiecība pret kapitālu un rezervēm (vidējām).

³ ROA – peļņas/zaudējumu no gada sākuma attiecība pret aktīviem (vidējiem).